

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือ
3. แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการดำเนินการศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการศึกษา ไว้ดังนี้

1. ประชากร : ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ เด็กที่มีพัฒนาการช้า โดยได้รับการทดสอบเชาวน์ปัญญาด้วยแบบทดสอบเชาวน์ปัญญาของ Stanford Binet อายุระหว่าง 6 - 9 ปี ที่เข้ารับบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาคเรียนที่ 1/2546 จำนวน 40 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กที่มีพัฒนาการช้าจำนวน 20 คน ที่ได้มีคะแนนจากการ ทดสอบเชาวน์ปัญญา ของเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ของประชากร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ แบบประเมินความสามารถพัฒนาการทางภาษาเป็นแบบสังเกตพัฒนาการทางภาษา และคู่มือส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบประเมินความสามารถพัฒนาการทางภาษา ประกอบด้วยแบบสังเกต

พฤติกรรมพัฒนาการทางภาษา ได้แก่

1.1 แบบประเมินความสามารถทางด้านพุทธิพิสัย คือ ความจำและความเข้าใจ

กระบวนการ

1.2 แบบประเมินพัฒนาการทางภาษาด้านจิตพิสัย คือ ความรู้สึกที่มีต่อกระบวนการ

1.3 แบบประเมินพัฒนาการทางภาษาด้านทักษะพิสัย คือ ความสามารถในการปฏิบัติตาม

คำสั่งที่ได้รับมอบหมาย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบประเมินพัฒนาการทางภาษาทั้ง 3 ด้านที่สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาคู่มือส่งเสริมพัฒนาการเด็ก อายุแรกเกิด – 1 ปี, อายุ 1 – 2 ปี, อายุ 2 – 3 ปี, อายุ 3 – 4 ปี และอายุ 4 – 5 ปี ของ โรงพยาบาลราชานุกูล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2543)
2. ศึกษารายการตรวจพัฒนาการของเด็กอายุ 0 – 5 ปี ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2538)
3. ศึกษาคู่มือส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ของกระทรวงศึกษาธิการ (2546)
4. ศึกษาคู่มือขั้นตอนการสอนเด็กปัญญาอ่อน หมวดภาษาและการรับรู้ ความเข้าใจภาษา ของมูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ (2544)
5. ศึกษาคู่มือการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย กระทรวงศึกษาธิการ (2546)
6. นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาแบบประเมินดังกล่าวข้างต้นมาจัดเป็นรายการประเมินพัฒนาการทางภาษา สำหรับเด็กพัฒนาการช้า จำนวน 60 ข้อ พร้อมกับแบบประเมิน(ตามเกณฑ์ปกติของความสามารถของพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กพัฒนาการช้าของเด็กปกติวัย 0-5 ปี)
7. นำเครื่องมือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่มีความต้องการพิเศษ พิจารณาปรับปรุงคัดเลือกให้เหมาะสมในด้านรายการประเมิน วิธีประเมินและวิธีให้คะแนนจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง คือ

1. รองศาสตราจารย์สุทธิรัตน์	พิมพ์พงศ์
2. รองศาสตราจารย์เวทีณี	สุขมาก
3. รองศาสตราจารย์สมเจตน์	ภูศรี
4. รองศาสตราจารย์มงคล	แฝงสาเคน
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไมตรี	จันทร์ดาประดิษฐ์
8. นำเครื่องมือที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของ

ผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้สมบูรณ์

9. นำแบบประเมินมาตรฐานมาให้คะแนน โดยให้คะแนนเป็น 3 ระดับ ตามเกณฑ์ ดังนี้

9.1 เกณฑ์ของแบบประเมินความสามารถทางด้านพุทธิพิสัย คือ ความจำและความเข้าใจกระบวนการ ประกอบด้วย เกณฑ์ที่เป็นปรนัยจำนวน 40 ข้อ และเกณฑ์ที่เป็นอัตนัยจำนวน 20 ข้อ คือ

9.1.1 เกณฑ์ที่เป็นปรนัย (Objective Criteria = O.C.) จำนวน 40 ข้อ ใช้เกณฑ์ การจับคู่ภาพที่กำหนดให้ได้ 3 คู่คือ

1. จับคู่ได้ถูกต้อง 3 คู่ภาพ หมายถึง ทำได้ดี คิดเป็น 3 คะแนน
2. จับคู่ได้ถูกต้อง 2 คู่ภาพ หมายถึง ทำได้พอใช้ คิดเป็น 2 คะแนน
3. จับคู่ได้ถูกต้อง 1 คู่ภาพหรือไม่ได้เลย หมายถึง ต้องปรับปรุง คิดเป็น

1 คะแนน

9.1.2 เกณฑ์ที่เป็นอัตนัย (Subjective Criteria = S.C.) จำนวน 20 ข้อ ใช้เกณฑ์การจับคู่ภาพที่กำหนดให้ได้ 3 คู่

1. จับคู่ได้ถูกต้อง 3 คู่ภาพได้เอง หมายถึง ทำได้ดี คิดเป็น 3 คะแนน
2. จับคู่ได้ถูกต้อง 3 คู่ได้แต่ต้องช่วย หมายถึง ทำได้พอใช้ คิดเป็น 2 คะแนน
3. จับคู่ได้ถูกต้อง น้อยกว่า 3 คู่ หมายถึง ต้องปรับปรุง คิดเป็น 1 คะแนน

9.2 แบบประเมินด้านจิตพิสัย คือ ความรู้สึกที่มีต่อกระบวนการ ใช้เกณฑ์ของการแสดงความรู้สึกทางใบหน้าที่ตรงกับลักษณะของ 3 ใบหน้าที่กำหนดไว้ ในแต่ละข้อของจำนวน 60 ข้อของการทดสอบ ดังนี้

1. ภาพใบหน้าคนรูปปากยิ้ม หมายถึง มีความรู้สึกพอใจระดับดีมากต่อการปฏิบัติ คิดเป็น 3 คะแนน

2. ภาพใบหน้าคนรูปปากเป็นเส้นตรง หมายถึง มีความรู้สึกพอใจระดับปานกลางต่อการปฏิบัติคิดเป็น 2 คะแนน

3. ภาพใบหน้าคนรูปปากโค้งลง หมายถึง มีความรู้สึกไม่พอใจต่อการปฏิบัติคิดเป็น 1 คะแนน

9.3 แบบประเมินพัฒนาการทางภาษาด้านทักษะพิสัย คือ ความสามารถในการปฏิบัติตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายจำนวน 60 ข้อ โดยแต่ละข้อใช้เกณฑ์ของการให้คะแนน ดังนี้

1. เมื่อใช้คำสั่ง 1 ครั้ง นักเรียนสามารถปฏิบัติได้โดยไม่ต้องช่วยเหลือ หมายถึง นักเรียนสามารถทำได้ปฏิบัติได้ระดับดี คิดเป็น 3 คะแนน
  2. เมื่อใช้คำสั่ง 1-2 ครั้ง นักเรียนสามารถปฏิบัติได้แต่ต้องช่วย หมายถึง นักเรียนสามารถทำได้ ปฏิบัติได้ระดับพอใช้ คิดเป็น 2 คะแนน
  3. เมื่อใช้คำสั่ง มากกว่า 2 ครั้งจึงปฏิบัติ และหรือ นักเรียนไม่สามารถปฏิบัติได้แม้ ได้รับการช่วยเหลือ หมายถึง นักเรียนไม่สามารถทำได้ คิดเป็น 1 คะแนน
10. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน โดยผู้สังเกต 2 คน โดยใช้สูตรของ William A. Scott ได้ค่าความเชื่อมั่นเป็น .80
11. นำเครื่องมือ ไปใช้ในการทดลองในการวิจัยต่อไป

2. คู่มือส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา คือ แบบฝึกที่เสนอแนะวิธีกำหนดเป้าหมาย โดยการตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมตามทฤษฎีของบลูม เป็นตัวบ่งชี้ความสามารถในการสอนของครู และความสามารถทางภาษาของเด็ก โดยการกำหนดเป็นแผนการสอน จำนวน 60 แผน แบ่งบทเรียนออกเป็นส่วนย่อยเป็นขั้น ๆ จากง่ายไปยาก ตามขั้นตอนด้านภาษาของเด็ก แรกเกิดถึง 5 ปี ใช้วิธีการสอนแบบวิเคราะห์หงาน และใช้สื่อการสอนจริงที่เหมาะสมเป็นรูปธรรม รวมทั้งมีการประเมินเด็กเป็น 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ในขณะที่ใช้คู่มือ และหลังจากการใช้คู่มือ ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการสร้างคู่มือส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาเป็น 2 ตอน คือ การสร้างคู่มือ และการใช้คู่มือ ตอนที่ 1 การสร้างคู่มือแบ่งเป็น 4 ขั้น คือ

1. การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของเด็กพัฒนาการช้า
2. การทดสอบพัฒนาการทางภาษาของเด็กพัฒนาการช้า เพื่อให้รู้ความสามารถพื้นฐานของเด็กในสภาพปัจจุบัน
3. วิเคราะห์ทฤษฎีสร้างเป็นคู่มือ โดยศึกษาแนวคิดของนักจิตวิทยา และนักการศึกษา 3 ท่าน คือ กานเย สกินเนอร์ และบลูม

3.1 โรเบิร์ต เอ็ม กานเย (Robert M. Gagne', 1977) ได้เสนอแนะการเขียนวัตถุประสงค์ โดยใช้หลักการวิเคราะห์หงานที่จะต้องเรียนรู้ เพื่อจะสร้างแผนการสอน ต้องเริ่มด้วยการแบ่งกลุ่มสมรรถภาพ 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะทางสติปัญญา ทักษะเกี่ยวกับด้อยคำข่าวสาร ทักษะในการใช้ยุทธศาสตร์การรู้คิด ทักษะด้านการเคลื่อนไหวและเจตคติ ที่เป็นผลของการเรียนรู้และเขียน

วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ของกลุ่มสมรรถภาพแต่ละกลุ่มอย่างกว้างๆ และขั้นต่อไปเขียนวัตถุประสงค์เป็นเชิงพฤติกรรมเพื่อจัดการทั้งภายนอกและภายในให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของกลุ่มสมรรถภาพแต่ละกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 แนวคิดหลักการและวิธีการสอนของสกินเนอร์ (Skinner, 1984) โดยใช้ทฤษฎี Operant Conditioning.เน้นให้ครูให้แรงเสริมแก่นักเรียน สกินเนอร์ได้เสนอแนะวิธีสอน โดยใช้เครื่องช่วยสอน หรือการสอนแบบโปรแกรม ซึ่งสกินเนอร์เชื่อว่าจะเป็นการช่วยครูได้อย่างมาก เรียกว่า Linear Program ซึ่งมีหลักการสร้างคือ แบ่งบทเรียนแต่ละบทออกเป็นส่วนย่อยเป็นขั้น ๆ จัดลำดับจากง่ายไปยาก ผู้เรียนต้องให้คำตอบทุกรอบตามลำดับ ทุกครั้งที่ผู้เรียนให้คำตอบจะได้ผลย้อนกลับทำให้ทราบว่าคำตอบผิดหรือถูก ซึ่งเป็นแรงเสริมบวก ทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจที่จะเรียนรู้ การสอนแบบนี้ทำให้ครูเปลี่ยนเจตคติต่อผู้เรียนและพยายามช่วยผู้เรียนเป็นรายบุคคลมากขึ้น

3.3 แนวคิดหลักการ และวิธีการสอนของบลูม และคณะ (Bloom et al, 1996) ในการจัดกลุ่มวัตถุประสงค์ของการศึกษาออกเป็น 3 พิสัย ได้แก่ วัตถุประสงค์ พุทธิพิสัย ด้านความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้นำมาใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งการคิด การใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจ วัตถุประสงค์จิตพิสัยเป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวกับความรู้สึก อารมณ์และเจตคติ ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้เรียน แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ การรับหรือการใส่ใจ การตอบสนอง การเห็นคุณค่า การรวบรวมค่านิยม การยอมรับค่านิยม วัตถุประสงค์ทักษะพิสัย ที่เน้นทักษะด้านร่างกายที่ครูควรจะสอดแทรกไปในการสอน และช่วยนักเรียนให้ฝึกทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นจนชำนาญ โดยแบ่งกลุ่มตามหลักการพัฒนาการ เช่น การเคลื่อนไหวของร่างกายทั่วไป การประสานงานของส่วนต่างๆ การสื่อความหมายโดยใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายแทนการพูด การพูด ความสามารถในการปรับตัวทางทักษะต่อการรับรู้โดยประสาททั้ง 5 การเคลื่อนไหวที่ต้องการความชำนาญจากการฝึกหัด

จากการวิเคราะห์สภาพของเด็กพัฒนาการช้า พบว่า มีความสอดคล้องกับแนวคิดของบลูมและคณะเนื่องจาก แนวคิดของบลูมทำให้ครูที่มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของนักเรียนพยายามที่จะระลึกเสมอว่าในการสอนและการวัดผลนักเรียนที่มีพัฒนาการช้าจำเป็นต้องวัดทุกขั้นตอน ได้แก่ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ สามารถนำสิ่งที่เรียนนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งการคิด การใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจ การสังเกตความรู้สึก อารมณ์และเจตคติของเด็ก รวมทั้งสังเกตทักษะการใช้อวัยวะต่างๆ ของเด็กอย่างสมบูรณ์ โดยต้องประเมินครบ 3 ด้าน เช่น ด้านความรู้เด็กสามารถเลือก ชี้ จัดกลุ่ม ด้านอารมณ์ ตอบคำถามด้วยความกระตือรือร้นและสนใจ ด้านทักษะเด็กมีความ

คล่องแคล่ว ในการใช้อวัยวะส่วนต่างๆ ผสานกันได้ นอกจากนั้นพบว่า แนวคิดของบลูม และคณะ ได้จัดหมวดหมู่การเรียนรู้ และกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้เป็นขั้นตอน โดยการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ทำให้ประเมินผลการสอน และประเมินความก้าวหน้าของการพัฒนาการได้ทุกขั้นตอน ผู้วิจัย จึงได้นำทฤษฎีนี้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาความเข้าใจภาษาและการใช้ภาษาพูดให้กับเด็กบกพร่องทางสติปัญญาที่มีความล่าช้าด้านภาษา

4. การสร้างกิจกรรมการสอนเพื่อพัฒนาการทางภาษาด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย โดยนำกิจกรรมในคู่มือส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาไปให้ผู้มีความรู้ประสบการณ์ด้านการสอนเด็กพัฒนาการช้า ตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย ครูจำนวน 1 ท่าน คือ นางสาวใจ พันธุ์ยางน้อย ผู้อำนวยการพิเศษสาขาปฐมวัยที่มีประสบการณ์สอนเด็กพัฒนาการช้า ในโรงเรียนขนาดเล็ก ศึกษานิเทศก์ระดับ 8 จำนวน 1 ท่าน คือ นายชัยรัตน์ ไชยวงศ์วัฒน์ ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมหาสารคาม นายคณัย อันฤดี อาจารย์ในระดับอุดมศึกษา 1 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนา ศิรินาม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 โปรแกรมการวัดและประเมินผลการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้ปกครองเด็กที่มีพัฒนาการช้า นางละออง พลโคตร โดยมีขั้นตอน การกำหนดกิจกรรมเป็น 3 ด้าน คือ กิจกรรมด้านพุทธิพิสัย กิจกรรมด้านจิตพิสัย และกิจกรรมทักษะพิสัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. กิจกรรมด้านพุทธิพิสัย แบ่งออกเป็น 8 กิจกรรม ได้แก่

1.1 กิจกรรมที่ทำให้เด็กรู้และจำได้ ใช้กิจกรรมการฝึกความจำ 3 ระบบ คือ ระบบความจำของประสาทสัมผัส โดยให้เด็กสัมผัสของจริง ระบบความจำระยะสั้นโดยใช้บัตรคำ ระบบความจำระยะยาวโดยการเล่านิทาน

1.2 การตอบสนองต่อท่าทางหรือคำสั่งง่ายๆ ใช้กิจกรรมตามสถานการณ์จริงในการดำเนินชีวิตที่อิสระของเด็กและบทบาทสมมติ เพื่อให้เด็กมีความเข้าใจ สามารถให้ความหมาย ตีความ และขยายความในการตอบสนองได้

1.3 การเลือกระหว่างของหลายอย่าง ใช้กิจกรรมใช้บัตรคำจับคู่ภาพเหมือน และแยกความแตกต่างจากการปฏิบัติตามสถานการณ์จริงในการดำเนินชีวิตที่อิสระ เพื่อให้เด็กสามารถนำความที่ได้ไปสู่การปฏิบัติ

1.4 การทำตามคำสั่ง ใช้กิจกรรมที่เน้นถึงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เช่น บัตรคำ บทบาทสมมติ สถานการณ์จริง เพื่อประเมินความรู้ที่เด็กได้รับแต่ละกิจกรรม

1.5 การเปล่งเสียงโต้ตอบ โดยใช้บัตรคำ การเล่านิทานและสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน

1.6 กิจกรรมการเลียนเสียงและการเลียนแบบ การกระทำโดยการสาธิตให้เด็กดูและให้เด็กทำตาม

1.7 กิจกรรมพูดคำที่มีความหมาย โดยการใช้บัตรคำ เช่น คำพยางค์เดียว วลี และประโยค

1.8 กิจกรรมการใช้ไวยากรณ์ โดยการใช้บัตรคำ การเล่านิทาน และสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน

2. กิจกรรมด้านจิตพิสัย

2.1 กิจกรรมความสนใจเพื่อให้เด็กเกิดการรับรู้และมีความพร้อมที่จะรับ โดยการแสดงความสนใจ

2.2 การตอบสนองต่อท่าทางและคำสั่งง่าย ๆ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อให้เด็กยอมรับและความพอใจ

2.3 การเลือกระหว่างของหลายอย่าง ใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น บัตรคำ ของจริงที่เด็กชอบ ได้แก่ บัตรโทรศัพท์ โปสเตอร์โฆษณา ของเล่นเด็กที่มีสีสัน เพื่อให้เด็กยอมรับด้วยความพอใจ โดยแสดงการตอบสนองในทางบวก

2.4 การทำตามคำสั่งได้ ใช้กิจกรรมในสถานการณ์จริง เช่น การช่วยเหลือตนเอง การรับประทานอาหาร การแต่งกาย การขับถ่าย และการเล่น

3. กิจกรรมทักษะพิสัย

3.1 กิจกรรมการรับรู้ โดยการกระตุ้นทักษะจากการฟังเครื่องดนตรี ของเล่น และการเล่านิทาน

3.2 กิจกรรมเตรียมความพร้อมได้แก่ การเตรียมความพร้อมทางสมอง ทางร่างกาย และทางอารมณ์ เช่น การเลือกระหว่างของหลายอย่าง การทำตามคำสั่ง

3.3 กิจกรรมการตอบสนองที่ได้รับกระตุ้น หรือการสาธิต ได้แก่ การเลียนแบบ

3.4 กิจกรรมที่ทำให้เกิดความคล่องแคล่ว เพื่อให้การกระทำเป็นไปอย่างอัตโนมัติ โดยการใช้การกระทำซ้ำ ทำในชีวิตประจำวัน การทบทวนซ้ำ ๆ ทุกวัน

3.5 กิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกาย เช่น กิจกรรมเข้าจังหวะ เพื่อให้การ

เคลื่อนไหวของร่างกายมีความแข็งแรง ความเร็ว และความเที่ยงตรง

3.6 กิจกรรมเคลื่อนไหวของร่างกายที่เน้นการทำงานประสานกันของส่วนต่าง ๆ เช่น การใช้กิจกรรมดนตรี กิจกรรมศิลปะที่ต้องอาศัยการทำซ้ำ หรือการฝึกหัดจึงจะทำได้ดี

3.7 กิจกรรมการสื่อความหมายโดยการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายแทนการพูด

3.8 กิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้โดยประสาทสัมผัสทั้ง 5 เป็นกิจกรรมที่ให้เด็กแสดงพฤติกรรมโดยใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย อาจจะทำโดยฟังคำสั่ง หรือจะมีพฤติกรรมตอบสนองต่อคำสั่งโดยการเห็น

5. การประเมินคู่มือ โดยนำกิจกรรมทั้ง 3 ด้านในข้อที่ 4 ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้มีความรู้ ประสบการณ์ด้านการสอนเด็กพัฒนาการช้าตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของกิจกรรม นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Of Congruence. IOC) เป็นรายชื่อโดยในแบบสอบถามผู้วิจัย กำหนดข้อคิดเห็นดังนี้

+1 แน่ใจว่าข้อคำถามในกิจกรรมมีความตรงในเนื้อหา

0 เมื่อไม่แน่ใจ

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามในกิจกรรมไม่มีความตรงในเนื้อหา

ในแต่ละข้อคำถามจะมีคำถามปลายเปิดสำหรับผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม นำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่า ดัชนี ได้ค่า IOC เป็น .80

ตอนที่ 2 การนำไปใช้ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียม ประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และผู้วิจัย
2. ขั้นนำไปใช้ สังเกต และจดบันทึกเด็กทุกขั้นตอนทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และ ทักษะพิสัย

3. ขั้นสรุปผล โดยการประเมินเด็กแต่ละด้าน ได้แก่ ประเมินด้านพุทธิพิสัย โดยการจัดกิจกรรมเบื้องต้น จิตพิสัย สังเกตผลการตอบสนองทุกครั้งในขณะที่ใช้คู่มือ และหลังการใช้คู่มือ ทักษะพิสัย ใช้การทดสอบ และถามตอบเพื่อวัดความก้าวหน้าของพัฒนาการทางภาษา ใช้วิธีเก็บข้อมูลสามเส้าโดยใช้เครื่องมือเดียวกัน แต่เก็บ 3 ครั้ง ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์โดยการ (ถาม-ตอบ) และการทดสอบความสามารถ เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ (ถาม-ตอบ) และการใช้แบบทดสอบพัฒนาการทางภาษา

3. แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง

3.1 แบบแผนการทดลอง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ RANDOMIZED ONE GROUP PRETEST-POSTTEST DESIGN

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
G _E	T ₁	X	T ₂
	T ₃		T ₄
	T ₅		T ₆

เมื่อ G_E แทน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง ได้รับการสอนด้วยคู่มือส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา

X แทน การทดลองสอนด้วยคู่มือส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา

T₁ แทน คะแนนการทดสอบด้านพุทธิพิสัย ก่อนการทดลอง (PRETEST) ของกลุ่มทดลอง

T₃ แทน คะแนนการทดสอบด้านจิตพิสัย ก่อนการทดลอง (PRETEST) ของกลุ่มทดลอง

T₅ แทน คะแนนการทดสอบด้านทักษะพิสัย ก่อนการทดลอง (PRETEST) ของกลุ่มทดลอง

T₂ แทน คะแนนการทดสอบด้านพุทธิพิสัย หลังการทดลอง (POSTTEST) ของกลุ่มทดลอง

T₄ แทน คะแนนการทดสอบด้านจิตพิสัย หลังการทดลอง (POSTTEST) ของกลุ่มทดลอง

T₆ แทน คะแนนการทดสอบด้านทักษะพิสัย หลังการทดลอง (POSTTEST) ของกลุ่มทดลอง

3.2 การดำเนินการทดลอง โดยมีขั้นตอนในการทดลอง ดังนี้

3.2.1 ผู้วิจัยทำการประเมินพัฒนาการทางภาษาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยกับกลุ่มตัวอย่างที่มีพัฒนาการช้า (T₁, T₃ และ T₅ ตามลำดับ)

3.2.2 กลุ่มทดลองได้รับการฝึกจากคู่มือส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา สำหรับเด็กที่มี

พัฒนาการล่าช้าที่สร้างขึ้นเป็นเวลา 24 สัปดาห์ ๆ ละ 3 วัน วันละ 10-15 นาที/คน รวม 72 ครั้ง/คน

3.2.3 ชั้นหลังการทดลอง เมื่อครบกำหนดระยะเวลาในการทดลอง 24 สัปดาห์ ทำการประเมินพัฒนาการทางภาษาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย โดยมีรายละเอียดคือ T_2 T_4 และ T_6 ตามลำดับ แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินความสามารถในการสื่อความหมายและความเข้าใจภาษามาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ทำการประเมินพัฒนาการทางภาษาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ก่อนการสอน (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่าง

4.2 เมื่อจบบทเรียนแล้ว ประเมินพัฒนาการทางภาษาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย หลังการสอน (Posttest) กับกลุ่มตัวอย่าง

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบความสามารถพัฒนาการทางภาษาของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกที่สร้างขึ้น ด้วยการทดสอบของ Wilcoxon Signed Ranks Test (Siegel & Castellan, 1988)